



NORSK LUTHERSK  
MISJONSSAMBAND

dok 116

Kategori	
Saksnummer	200604669
Dato	29.11.06
Kode	Ki-501
Beh	

Oslo, 27.11.2006

Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement  
Postboks 8030 Dep  
0030 Oslo

## Staten og Den norske kirke – Høring

Hovedstyret i Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) behandlet på sitt møte 24. – 25. 11.2006 en høringsuttalelse vedrørende NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke. Følgende er ført i hovedstyrets protokoll:

Sak 212  
2006

### NOU 2006: 2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE - HØRING

- Brev av 24.04.06 fra Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement
- Forslag til høringsuttalelse

Som en av de frivillige misjonsorganisasjonene innenfor Den norske kirke er NLM bedt om å komme med en høringsuttalelse til utredningen Stat og Kirke. Høringsfrist er 01.12.06.

### Vedtak

Hovedstyret vil takke komiteen for et grundig og godt arbeid. Hovedstyret slutter seg til det fremlagte forslaget til høringsuttalelse til utredningen om Staten og Den norske kirke, med de merknader som fremkom i møtet.

Høringsuttalelsen er skrevet på eget vedlegg til det spørreskjema som er utarbeidet av departementet, og oversendes hermed.

Med vennlig hilsen  
for hovedstyret i NLM

  
Ola Tulluan  
generalsekretær

  
Ernst Jan Halsne  
heimesekretær

# Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

## Norsk Luthersk Misjonssamband

### Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

### 1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Viser til eget vedlegg

### 2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

### 3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

### 4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag  
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer  
**X Vet ikke / ønsker ikke å svare**

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg  
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene  
**X Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget**  
 Det humanistiske verdigrunnlaget  
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke  
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

Viser til vedlegg

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)  
 Kommunen  
**X Vet ikke / ønsker ikke å svare**

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret  
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret  
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret  
**X Vet ikke / ønsker ikke å svare**

Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement  
Kirkeavdelingen  
Postboks 8030 Dep  
0030 Oslo

## **NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke – Høring**

Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) vil takke for anledningen til å avgi høringsuttalelse i forbindelse med NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke. Utredningen har vært drøftet og behandlet i vårt hovedstyre 24. – 25.11.2006, og vi ønsker å komme med følgende uttalelse i tillegg til det som fremkommer på vedlagte spørreskjema:

Først av alt vil vi takke for en grundig utredning om et vanskelig og svært omfattende spørsmål. Fra vårt ståsted er det gledelig at utvalget også omtaler de frivillige organisasjonenes arbeid på en positiv og sakssvarende måte.

NLM har aldri hatt noe medlemskap i Den norske kirke (Dnk) som organisasjon, selv om det overveiende flertall av våre medlemmer også er medlemmer av Dnk. Grunnreglene våre sier ingenting om Dnk overhodet. I § 2 heter det at organisasjonen *bygger sitt arbeid på Den Hellige Skrift og på Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelse*. Denne formuleringen innebærer at NLM fullt ut identifiserer seg med Dnks bekjennelsesgrunnlag.

Likevel har organisasjonens ledere helt fra starten av forstått NLMs arbeid som et frivillig arbeid innenfor Dnks ramme. Dette arbeidet har vært selvstendig i forhold til kirkens strukturer (embeter og råd), og har vært organisert ut fra foreningene som grunnstammen i arbeidet. Det er foreningenes representanter som gjør vedtak på vegne av NLM på alle nivåer i organisasjonen. Det har derfor vært medlemmenes syn som har fått gjennomslag i utformingen av arbeidet både i Norge og i misjonslandene.

I de senere år har arbeidet blitt ytterligere selvstendiggjort gjennom etableringen av misjonsforsamlinger der både dåp og nattverd blir praktisert. Vår selvstendighet overfor kirkens organer innebærer også at vi ikke ønsker å stille oss inn under et kirkelig tilsyn, men vil ivareta tilsynet gjennom organer som våre medlemmer selv har valgt. Dette gjelder både arbeidet i Norge og der NLM har arbeid i utlandet. Vi er overbevist om at Dnk er tjent med at det i tillegg til kirkens offisielle arbeid også finnes et frivillig arbeid som ikke er underlagt kirkelige styringsorganer.

Likevel: Helt siden debatten om stat og kirke ved begynnelsen av forrige århundre, har våre ledere sett verdien av sterke bånd mellom kirke og stat. Dette hadde flere årsaker:

- Den offentlige skolen var en helt fundamental formidler av kristen kunnskap ut til folket. Ved å avvikle statskirkeordningen var det umulig å tenke seg at skolen kunne bevares med et sterkt kristent innhold.
- En mente at statskirkeordningen også gav organisasjonene en nærhet til brede lag av folket, som en ikke kunne forvente dersom båndene til staten ble løst opp.
- I senere tid har en også pekt på at kirkens egentlige problem ikke er staten, men ubibelsk lære innenfor kirken selv.

Mye har endret seg i løpet av hundre år:

- Den offentlige skolen er svekket som en leverandør av genuin kristen kunnskap til folket.
- Båndene mellom kirke og stat betyr i dag lite for om vårt arbeid har gode berøringsflater mot det norske folket. Det avhenger av helt andre forhold.
- Staten er ikke lenger uten meninger i teologiske spørsmål. Mange politikere ønsker i dag å bruke Dnk som et middel for å oppnå politiske mål.
- Det norske folk er blitt et etnisk og religiøst mangfold på en helt annen måte enn tidligere. Denne utviklingen er akselererende, og et sterkt forsvar for statskirkeordningen vil kunne føre en opp i et anstrengt forhold til prinsippet om religionsfrihet.
- At Kongen i statsråd er kirkestyre blir vanskelig med den utviklingen vi nå er inne i. Dnk behandles i mange tilfeller ikke som et trossamfunn, men som et politisk instrument. Også Dnk bør gis frihet og myndighet til å styre arbeidet ut fra kirkens egne normer og utnevne sine egne ledere.

*Når NLM gjennom hundre år har forsvart statskirkeordningen, har det ikke vært fordi en har vært blind for at dette berører vanskelige prinsipielle problemstillinger. Det har vært uttrykk for et helhetssyn på hva som er tjenlig for folket vårt. Premissene for dette har endret seg over tid, og den foreliggende offentlige utredning skisserer en ordning som NLM kan tenke seg å støtte som et alternativ til den nåværende statskirkeordning, nemlig en folkekirke forankret i en egen kirkelov vedtatt av Stortinget. Det betyr ikke at en slik løsning er helt uproblematisk. Vi ser det for eksempel som vanskelig hvis en ny kirkeordning betyr at alle døpte, uavhengig av kristen bekjennelse, gis innflytelse over kirkens teologiske profil.*

Landet vårt har helt siden kristningen for over tusen år siden ønsket å bygge på kristne grunnverdier. Vår støtte til å avvikle statskirkeordningen til fordel for en "lovforankret folkekirke" er ikke en støtte til å svekke den kristne verdiforankring vårt samfunn har bygget på gjennom generasjoner. Vi ser for oss at Grunnlovens §2 får en ny formulering som henviser til de kristne og humanistiske verdier som fundamentale for vårt samfunn.

Med NLMs frihet og selvstendighet er det fortsatt vårt ønske å få være en indre- og ytre misjonsbevegelse som står på det samme bekjennelsesgrunnlag som det Dnk gjør i dag (jf. avsnitt 3). Vi ønsker å være til stede med en tydelig bibelsk stemme midt i det norske folk og samfunn, og blant folkeslagene over hele verden. Vi tror dette vil være mulig også om båndene mellom kirke og stat løses opp.

Oslo 25. november 2006

Hovedstyret i Norsk Luthersk Misjonssamband